

לפני 25 שנה

גיליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, מירסם תחת הכותרת, "לאחר התליות בקאהיר - ההתמוטטות - נסיון לחשבון נפש לאומי", ניתוח מדיני-פוליטי של העסק-בישי, ובוצאתו, והשפעתו לטווח ארוך. סדרת הכתבות שניתחה וסיקרה את "המקצוע העתיק ביותר בעולם" הציגה את השאלה כיצד לבקר את הזנות בלוויית, "ראיון מיוחד" עם ברוך גלעד, שופט השלום הראשי בכיתת-המישפט בתל-אביב. כתב "העולם הזה"

כחיפה הביא, תחת הכותרת, "עישנתי במאורת השישי", תיאור עיתונאי ראשון בעברית של ננט הסמים. בשער הגיליון: כוכבת הוליוודית, מארי אלן קיי.

הסכם השילומים נגד עמיחי פאגלין * מחפשים יורש

לאמוגי * ש"י עגנון מקדיש את ספר התנ"ך לחבר

המשק

מילחמת התנורים

קול-התותחים נדם. מילחמת השיחור והעצמאות נסתיימו. עמיחי (גידעון) פאגלין, מי שהיה קצין-מבצעים ראשי של אצ"ל (האירגון הצבאי הלאומי), הפסיק את תעשיית הפצצות הפרימיטיביות, ופירח את מיפעלי הברזל של אביב, גרשון, בקירבת פתח-תיקוה, והתמחה בייצור תנור-אפייה משוכללים*. התנורים לא נפלו בטיבם מתוצרת-חוץ דומה, ונקנו על-ידי מאפיות ישראליות ברצון.

אולם עד מהרה התברר לעמיחי פאגלין כי מילחמת-הקיום קשה עשרת מונים מן המילחמה נגד הבריטים. השילומנות הישראלים התעלמו מהישגיו, והתירו יבוא תנורים זולים, בעלי טיב גרוע, שהתחרו בתנוריו.

המצב הלך ורע מיום ליום והפך בלתי נסבל. לאחר שהיועץ-המישפטי הגיע לי מסקנה כי יש לאפשר לבעלי מאפיות מפגרות בציד, לרכוש ציוד חדש באשראי לזמן ארוך, כדי לאפשר להם לשמור על מחירו הנמוך-יחסית של הלחם, היה ברור כי תת-שר המיסחר והתעשייה, ולמן סרזאייב, ינסה לבצע את המלצותיו של הירעץ-המישפטי ויאפשר ייבוא גדול של תנורים משוכללים מחוץ-לארץ. היה ברור גם כי ייבוא כזה יהרוס את מיפעלו של פאגלין.

בשבוע שעבר הונחתה המהלומה האחר

* עמיחי פאגלין שב כעבור 25 שנה לשירות ביטחוני, כיועץ למילחמה בטרור של ראש-החמשלה מנחם בגין. הוא נהרג לפני החמשלה בתאונת-דרכים קטלנית. במיפעלו של פאגלין נוצר בעבר גם הכיבשן שבו נשרפה גוויתו של אדולף אייכמן, אחרי תלייתו, בטרם פוזר אפרו ביס-התיכון.

רונה. משרד האוצר סירב אומנם לתת אשראי לאופים. אולם משרד המיסחר והתעשייה מצא מוצא: הוא התיר לאופים להביא תנורים משוכללים במיסגרת הס' כס-השילומים. כתוצאה מכך טען עמיחי פאגלין במרידות: "מדוע הם רוצים לפי צות את האופים על חשבון 30 הפועלים של מיפעלנו? מדוע מוכן האוצר לבזבז 25 אלף דולר על כל תנור גרמני, בה בשעה שהתנורים שלנו טובים לא פחות?" הטענה נשארה ללא תשובה.

חיפה

מחפשים מזכיר

יוסף אלמוגי היה דמות מפורסמת בחיי פה עוד בימי היותו מפקד פלוגת-הפועל, חיל-המחץ הפרטי של ראש-העיר, אבא חושי. הוא התפרסם עוד יותר לאחר שירש את מקומו של חושי כמזכיר מועצת פועלי חיפה, ודיכא ברוע עטויה את שביבת-הימאים. מפא"י ראתה באלמוגי אדם נאמן, ההסתדרות ראתה בו עובד מסור. מועצת הפועלים המקומית התחזקה עד כי הפכה לקיסרות קטנה.

אולם אלמוגי לא הסתפק בתמיכת מפא"י וההסתדרות. הוא רצה להתחבב על צירבור הפועלים, להפוך למעין מנהיג עממי, והיפס אחר הזדמנות לעשות זאת. ההזדמנות באה כאשר החליט מרכז מפא"י על הקפאת השכר. הפועלים רטנו, ואלמוגי מיהר לתמוך בהם. הוא התחיל להת'ס'ס את האיגודים המקצועיים החיפאיים נגד מפא"י וההסתדרות, לא היסט אפילו לתמוך בתביעות עובדי העירייה, לחתור על-ידי כך תחת מעמדו של ידידו הטוב, ראש-העיר, אבא חושי.

פעילות ההתססה של אלמוגי לא נשארה בלי תגובה: ראשי ההסתדרות העובדים, מרדכי נמיר ואהרון בקר, לא נבהלו מפני מזכיר בודד של פרוכניציה, ההחליטו ב-

חרייהדרים כי אלמוגי בשל לסילוק. הי סילוק היה יכול להתבצע באחת משלוש דרכים:

- להקצות לאלמוגי מושב בכנסת.
 - לשגר אותו בשליחות לחוצלארץ.
 - להשיג עבורו מישרה בכירה ב-אחת מהברות הנפט.
- נבחרן ראשון. אולם בעוד ראשי ההסתדרות דנים על הדרך הטובה ביותר לסילוק, פתח אלמוגי בהתקפה רבת-י הוא נזכר כי עובדי הדואר מקופחים בכל הנוגע להוצאות נסיעה, אירגן הליכה בי רגל למקומות העבודה עד לתשלום ההוצאות. איגוד עובדי המדינה לא ניסה למנוע את צעד-ההמחאה, תביעות העובדים סופ-קו חלקית - והמזכיר הגברתן, בעל פני המתאגרף המקצועי, נחל את נצחונו הי גדול הראשון.

אלמוגי לא הסתפק בנצחון זה, והמשיך במאבקו בראשי ההסתדרות בדרכים שונות ובלתי מקובלות. סבלנותם של אלה פקעה, והם רמזו לכתב מעריב כי אלמוגי עומד להתפטר. אלמוגי התרצה, וביקש לתפוס הכחשה ביומן הארץ. העורך, גר' שום שוקן, סירב להכחיש ידיעה שפורסמה במעריב. המזכיר הנמרץ בלע את העלבון וריכז את כל מאמציו בפתיחת התקפה חדשה, שנועדה לכבד את מעמדו, אחת ולתמיד.

החזית החדשה היתה ימית: אלמוגי התסיס את עובדי הנמל, עורר אותם להי' מנע מעבודת שעות נוספות. הפעם רתח ראש האיגוד המקצועי, אהרון בקר, וקרא לאלמוגי להתייעצות דחופה לתל-אביב. לא ידוע באיזו צורה קוצצו כנסיו של אלמוגי בתל-אביב. אולם מיד לאחר שור בו, פקד על פועלי הנמל להפסיק את שביבת השעות הנוספות. בה בשעה הבר'טיה הוועד הפועל לדון בהעלאת שכרם של עובדי הנמל, וליווה את הבטחתו בי אזהרה: אסור לנהל משאומתן נפרד, שלא באמצעות איגוד עובדי המדינה.

האזהרה לא התירה ספק: ימי כהונתו של אלמוגי כמזכיר מועצת הפועלים ספורים. בפני ראשי ההסתדרות העובדים נות'רה רק בעייה אחת: למצוא לאלמוגי יורש מתאים, שיהיה חיפאי, משכיל, ובעל השפעה על הפועלים. הירוש טרם נמצא.

חקלאות

דרגות הצאן

אל רבבות חיילי צה"ל המדורגים מטוראים עד לרב-אלוף, אל 37 אלף עובדי המדינה המשובצים מדרגה 17 עד דרגה 1, ואל 6000 שוטרי מישטרת-ישראל, הי מסווגים משוטר ועד מפקח-כללי, הצטרפו השבוע 115 אלף עזי ישראל* (40 אלף מהן גועיות).

האקדמיה ללשון העברית ומישרד התקי לאות נועדו, וקבעו שלוש דרגות לכל עז: עז נקבה תיקרא משך ארבעת חודשי חייה הראשונים גדייה. משך שמונת החודשים הבאים צפירה. מגיל שנה ומעלה עזה (חורות עם עצה). הדירוג המקביל בין העזים הזכרים: גדי, צפיר, תיש.

* אחד העדדים הידועים ביותר בארץ, בזכות רועהו, דויד בן-גוריון, הוא עדר שדה'בוקר, בעל שלושה תיש-השחבה מגזע מעולה.

מזכיר יוסף אלמוגי מתכונף מוגי, שדרכו בדיכוי שביטות הביאה לו פירסום רב, נראה בתצלום מתכונף אל ראש הממשלה משה שרת (יושב); משמאלו אבא חושי; מימין: צפורה שרת וחנה חושי.

"העולם הזה" 904 תאריך: 10.2.1955

חיאתרון

אל הנגב!

אירווינג כוהן מפייטסבורג הוא אמריקאי עשיר (אם הוא מסלסל את חתימתו על צ'ק אחד, יכול הוא לקנות את חצי תל-אביב). האוהב לאכול לבן והמביא לידו כד, שקרובו הבטלן המקצועי שרגא פייבוש, יורד לנגב. וזה רק אחר שי שרגא פייבוש (מאיר מרגלית), ה"חולם כל חייו על מיליונים ובהקיץ הוא עוד לא זכה למנות מאות במומגים", גואש סופית מעסקי-האוויר שלו. וכאשר שרגא פייבוש, וכמובן, אירווינג כוהן עצמו, מצ' טרפים למושב רגבי-חיים אין הם תוספת האוכלוסין היחידה לנגב. כי הבן-החלוץ של שרגא-פייבוש, עמיחי הטרקטוריסט, אינו מחמיץ את ההזדמנות, ונושא את אן, בתו התמודה של הדוד אירווינג, לאשה. יחקק סלע, מחבר ספרי ילדים, לש' עבר עורך עיתון מנוקד לעולים-חדשים (פרודור) כינס ב"שרגא-פייבוש כמה בדיחות טובות ואימרות מחוכמות, אותן הצי' ליה איכשהו לקשר לקומדיה, המעלה רע' מי צחוק מתמידים באולם. אך הצגה של ממש, לה נכונה, קרוב לזודאי, הצלחת-קופה ניכרת, עושה את המחזה רק משחקו המצויין של מאיר מר-גלית, המגלם דמות מבררת ללא סוף של שרגא-פייבוש, המגדל זקן-תשי, חובש מגבעת-קש, מעשן חצאי סיגריות ומתיי' שב, ללא התראה, על ברכי איש שיחו ומציע לו עסקים מצויינים כמכירת מי רידן ל-5 וחצי מיליון יהודי ארצות-הברית לשם נטילת ידיים לפני ברכת המזון (תחת הסיסמה: "קנה מים אחרונים מיש' ראל, והחיש את ביאת הגואל!").

אנשים

● במסיבת קוקטייל דיפלומטית, ש' ערך קונסול קובה בתל-אביב, דויד פרידמן, נתקל כתב הארץ קצרה-רואי שימעון סאמט בדלת זכוכית וניפצה לרסיסים.

● הסופר ש"י (שמואל יוסף צ'אצ'ק) עגנון שלח ספר תנ"ך למכר בחוצ' לארץ. הוא שכח לרשום את מען מקבל החבילה, אילץ את משרד-הדואר לפתוח את החבילה, לגלות את זהות השולח לפי כתובת ההקדשה.

● התמצאות רבה במיספר חייליו הור' כית האדמירל ארתור רדפורד, ראש המטות המאוחדים של ארצות-הברית, שי הודיע השבוע, כי מספר הגנרלים והאד-מירלים בשירות פעיל בכוחות המוניינים של ארצות-הברית הוא 1253*

● בתגובה על מאמר ביקורת חריף שפורסם נגד ראש עיריית חיפה, אבא חושי בהארץ, הורה חושי למנהלת עי' ריית חיפה, שלא לפרסם מודעות של הי' העירייה בהארץ.

* המספר המקביל בישראל של קצי'נים בכירים בשירות פעיל מדרגת אלוף ומעלה בראשית שנת 1955: ששה - הרמטכ"ל, רב-אלוף משה דיין, ראש אביא, אלוף צבי צור, ראש אה"ד, אלוף יחקק רבין, אלוף פיקוד הצפון, משה צדוק, אלוף פיקוד המרכז, צבי איילון, מפקד חיל-האוויר אלוף דן טולקובסקי.